

Bendradarbiavimo
Indijos ir Ramiojo vandenynų
regione saugumo
ir gynybos srityje

STRATEGIJA

Lietuvos Respublikos
krašto apsaugos ministerija

2025 gegužės mėn.

Strateginė apžvalga

Sparčiai besikeičianti pasaulio saugumo aplinka rodo, kad iššūkiai, su kuriais susiduria Europa bei Indijos ir Ramiojo vandenynų regionas, yra susiję. Lietuva supranta, kad geografinis atstumas neapsaugo Europos nuo įvykių kituose regionuose. Analogiškai ir mūsų partneriai yra veikiami saugumo pokyčių Europoje. Todėl Lietuvos veikla Indijos ir Ramiojo vandenynų regione grindžiama nuostata, kad taikos ir stabilumo išsaugojimas atitinka esminius Lietuvos saugumo interesus.

Indijos ir Ramiojo vandenynų regiono bei Europos sąsają įrodo stiprėjantis Rusijos Federacijos ir Kinijos Liaudies Respublikos bendradarbiavimas karinių pratybų, ekonomikos ir technologinių mainų srityse. Rusijai tęsiant agresyvų karą Ukrainoje, Kinija išlieka viena iš svarbiausių jos įgalintojų. Didelį susirūpinimą kelia nuo 2024 m. sparčiai augantis Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos ir Rusijos karinis bendradarbiavimas. Matome Kinijos agresyvią veiklą įvairiose srityse, įskaitant teritorines pretenzijas, laivybos laisvės ribojimus, ekonominę prievartą ir bandymus pakeisti tarptautines normas. Kinijos įtaka strateginei infrastruktūrai ir demokratinėms institucijoms pasižymi hibridinių grėsmių elementais.

Krašto apsaugos sistemos veikla Indijos ir Ramiojo vandenynų regione atitinka pagrindinius Lietuvos nacionalinius interesus. Mums svarbu apsaugoti tarptautines normas, kurios, nepriklausomai nuo valstybės dydžio ir galios, gina suverenitetą, teritorinį vientisumą, apsisprendimo laisvę. Lietuvos ekonomika tiesiogiai priklauso nuo atvirų jūrų kelių ir patikimų tiekimo grandinių, einančių per Indijos ir Ramiojo vandenynų regioną. Tranzitu per šį regioną vyksta apie 35 % Europos Sąjungos (ES) išorės prekybos. Taip pat remdami sąjungininkų interesus mes stipriname transatlantinį ryšį, kuris yra gyvybiškai svarbi atgrasymo užtikrinimo Europoje priemonė.

Nors Lietuva ir toliau savo dėmesį sutelks į Europos saugumą ir Rusijos keliamą grėsmę, manome, kad kryptinga veikla Indijos ir Ramiojo vandenynų regione stiprina mūsų saugumą. Stiprėjantis Kinijos, Ru-

sijos, Šiaurės Korėjos ir Irano bendradarbiavimas, verčia demokratines valstybes stiprinti esamus ir kurti naujus aljansus, kurie padėtų apsaugoti bendrus interesus.

Laikydami šio požiūrio toliau stiprinsime santykius su tas pačias vertybes pripažįstančiais partneriais. Veikdami Indijos ir Ramiojo vandenynų regione vadovausimės trimis principais: strateginio selektyvumo, sutelkdami dėmesį į sritis, kuriose Lietuva turi pranašumą; pastangų vieningumo, savo veiklą derindami su platesne NATO, ES ir JAV darbotvarke; abipusės naudos, siekdami abipusiai naudingo bendradarbiavimo su Indijos ir Ramiojo vandenynų partneriais.

Politinis dalyvavimas ir santykiai gynybos srityje

Bendradarbiavimo saugumo ir gynybos srityje strategija Indijos ir Ramiojo vandenynų regione remiasi 2023 m. patvirtintomis Lietuvos strateginėmis gairėmis šiam regionui.

Per pastaruosius metus Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija nuosekliai stiprino gynybos ir saugumo srities ryšius su bendraminčiais Indijos ir Ramiojo vandenynų regiono partneriais. Esame pasirengę plėsti savo bendradarbiavimą naudodami esamais dvišaliais ir daugiašaliais mechanizmais. Toliau aktyviai agituosime už platesnę saugumo dimensiją ES patvirtintoje bendradarbiavimo su regionu strategijoje. Politiniu lygiu nuosekliai remsime glaudesnę NATO bendradarbiavimą su keturiais NATO partneriais Azijos ir Ramiojo vandenynų regione (angl. IP4), kaip tai numatyta 2022 m. strateginėje koncepcijoje. Mūsų dvišalės iniciatyvos rems keturis NATO ir IP4 bendradarbiavimo prioritetus, dėl kurių buvo susitarta Vašingtono aukščiausiojo lygio susitikime.

Su Japonija siekiame vystyti bendradarbiavimą vadovaudami 2022 m. paskelbta strateginės partnerystės deklaracija ir 2023 m. pasirašytu memorandumu dėl bendradarbiavimo ir mainų gynybos srityje. Reguliarus aukšto lygmens politinis dialogas gynybos klausimais bei

keitimasis informacija ir žvalgybos ryšių palaikymas išliks mūsų prioritetas. Taip pat plėsime užsimezguosį bendradarbiavimą karinių mainų, kibernetinio saugumo ir gynybos, kovos su hibridinėmis grėsmėmis ir gynybos pramonės srityse. Partnerystė su Japonija liks kertinis Lietuvos veiklos Indijos ir Ramiojo vandenynų regione elementas.

Su Australija Krašto apsaugos ministerija sieks užmegzti reguliarių dialogą, apimantį mūsų reagavimą į naujai kylančias grėsmes. Taip pat norime plėsti praktinę bendradarbiavimo darbotvarkę, teikdami prioritetą kibernetinio saugumo ir gynybos, gynybos pramonės ir dalyvavimo karinėse pratybose sritims.

Bendradarbiaudami su Korėjos Respublika norime siekti ne tik gynybos pramonės ryšių, bet taip pat vystyti visapusišką partnerystę saugumo srityje. Siekiame, kad ši partnerystė apimtų reguliarių dialogą gynybos klausimais ir bendradarbiavimą stiprinant kovos su kibernetinėmis grėsmėmis priemones.

Lietuva tikslingai bendradarbiauja su Singapūru kibernetinio saugumo ir gynybos, ypatingos svarbos infrastruktūros apsaugos, gynybos pramonės ir kovos su dezinformacija temomis. Toliau stiprinant šiuos ryšius, aktualios išlieka bendradarbiavimo galimybės visuotinės gynybos ir karinių mainų srityse.

Santykių su Filipiniais užmezgimas – tai nauja saugumo ir gynybos bendradarbiavimo kryptis regione, kurią esame pasiruošę vystyti. Norime pasirašyti susitarimą dėl dvišalio bendradarbiavimo ir pereiti prie praktinių ryšių mezgimo. Pagrindinės šių santykių temos bus mainai kibernetinio saugumo srityje ir dalyvavimas pagrindinėse karinėse pratybose regione.

Bendradarbiavimas su Naująja Zelandija bus sutelktas į politinius pokalbius bei keitimąsi regioninio saugumo vertinimais. Taip pat liksime atviri vystyti kitus abiem pusėms naudingus ryšius.

Toliau laikysimės tvirtos pozicijos dėl Taivano žmonių teisės stiprinti savo savignos pajėgumus, taip pat institucinį ir visuomenės atsparumą. Remsime Taivaną kovos su dezinformacija, kibernetinėmis grėsmėmis, visuotinės gynybos pajėgumo stiprinimo srityse, taip pat

vystysime kontaktus gynybos pramonės sektoriuje. Bendradarbiavimas su Taivanu ir toliau atitiks Lietuvos vienos Kinijos politiką, pripažįstant Taivano demokratinės visuomenės teisę rinktis ir akcentuojant taikaus įtampos regione sprendimo svarbą.

Karinis bendradarbiavimas

Lietuva koncentruojasi į ribotą, bet veiksmingą karinį buvimą, kurį ateityje būtų galima plėsti, Indijos ir Ramiojo vandenynų regione. Dabartinės iniciatyvos apima:

- dalyvavimą Ramiojo vandenyno jūrinio saugumo mainų formato veikloje (angl. Pacific Security Maritime Exchange);
- karių siuntimą į Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) vadovaujamas tarptautines pratybas regione, abipusį dalyvavimą pratybose su kitais regiono partneriais;
- specialiųjų operacijų pajėgų mokymus;
- dalyvavimą regioninių pratybų stebėjimo programose.

Ateityje stiprinsime karinį bendradarbiavimą, įgyvendindami iniciatyvas, kurios atitinka Lietuvos interesus ir galimybes. Lietuva toliau išlaikys savo gynybos atstovą Indijos – Ramiojo vandenynų regionui Japonijoje. Vertiname galimybes išplėsti savo atstovavimo tinklą visame Indijos ir Ramiojo vandenynų regione, įskaitant karininkų skyrimą į tarptautinius štabus.

Dalyvavimas karinėse pratybose bus orientuotas į kokybę, o ne į kiekybę. Kasmet dalyvaudami bent keliose didelėse regioninėse karinėse ir kibernetinio saugumo ir gynybos pratybose Lietuvos kariai dalinsis savo patirtimi bei turės galimybę perimti partnerių gerąją praktiką. Ieškosime nestandartinių galimybių, kaip prisidėti prie partnerių vykdomos operacinės veiklos, įskaitant specializuotų pajėgumų (elektroninės kovos, lazerinių technologijų, bepiločių orlaivių, laivų apžiūros grupių ir specialiųjų operacijų elementų) dislokavimą ant jų laivų arba įsitraukimą į kitas regiono saugumo stiprinimo iniciatyvas.

Siekdama institucionalizuoti akademinis mainus, Lietuva skatins mainų programas tarp Lietuvos bei Indijos ir Ramiojo vandenynų šalių partnerių karinio švietimo institucijų. Bus sudarytos galimybės mūsų partnerių karininkams dalyvauti specializuotuose kursuose ir seminaruose.

Specializuoti gebėjimai ir dalijimasis patirtimi

Lietuva turi sukaupti specifinių žinių, įgytų kovojant su hibridinėmis grėsmėmis rytiniame NATO flange. Ši ekspertizė, kuria dalinamės su partneriais, yra vertingiausias mūsų indėlis į Indijos ir Ramiojo vandenyno regiono saugumą. Kibernetinės gynybos srityje Lietuva toliau stengsis išplėsti Kaune veikiančią Regioninį kibernetinės gynybos centrą ir jį įtraukti Indijos ir Ramiojo vandenynų regiono partnerius. Taip šalis dalyvėms sukuriama galimybė dirbant tarptautinėje aplinkoje keistis informacija apie kibernetines grėsmes ir jas analizuoti.

Pasinaudodami kovos su Rusijos dezinformacija patirtimi, dalinsimės ekspertinėmis žiniomis, kaip aptikti ir reaguoti į užsienio informacines operacijas. Tęsime mainus visuomenės atsparumo didinimo tema ir užmegsime ekspertinį bendradarbiavimą su Indijos ir Ramiojo vandenynų regiono strateginės komunikacijos specialistais.

Dalinsimės išmoktomis pamokomis, kaip identifikuoti ir kovoti su hibridinėmis grėsmėmis, kurios neperžengia ginkluoto konflikto slenksčio. Toliau keisimės geriausia patirtimi, įgyjama apsaugant kritinės reikšmės infrastruktūrą, skatinsime analitikų, kurie specializuojasi Rusijos ir Kinijos hibridinių operacijų srityje, mainus. Teiksime patarimą partneriams vystant visuotinės gynybos sistemas ir koncepcijas bei perimsime jų sukauptą patirtį.

Toliau dalinsimės savo patirtimi, kaip stiprinti civilinį ir karinį bendradarbiavimą krizių metu. Pristatysime Krašto apsaugos savanorių pajėgų koncepciją, dalinsimės komendantūrų steigimo patirtimi ir supažindinsime su Lietuvos šaulių sąjungos indėliu į Lietuvos gynybą, bendradarbiavimo su visuomene priemonėmis. Analitinių centrų ben-

dradarbiavimas atvers galimybes ilgalaikiam dalijimuisi žiniomis ir ryšių tarp ekspertų užmezgimui.

Teikdama paramą Ukrainai Lietuva išmoko daug pamokų, kurio-
mis gali pasidalinti su partneriais Indijos ir Ramiojo vandenynų regione.
Sieksime palengvinti žinių perdavimą tarp Ukrainos ir šio regiono par-
tnerių gynybos institucijų. Dalinsimės Lietuvos gerąja patirtimi teikiant
veiksmingą saugumo pagalbą grėsmę patiriantiems partneriams. Svar-
bus prioritetas išliks Indijos ir Ramiojo vandenynų šalių partnerių įtrau-
kimas į paramos Ukrainai iniciatyvas, taip pat ir Lietuvos bei Islandijos
vadovaujamos išminavimo koalicijos veiklą.

Gynybos ir pramonės srityje Lietuva aktyviai dalyvaus JAV va-
dovaujamoje Partnerystės dėl Indijos ir Ramiojo vandenynų regiono
pramonės atsparumo iniciatyvoje. Veikdami šiuo formatu abipusiškai
dalinsimės įgyta savo žiniomis, ieškosime galimybių bendrai vystyti
technologijas, sieksime prisidėti prie tiekimo grandinių apsaugos. In-
vesticijų pritraukimas į Lietuvos gynybos pramonę ir toliau išliks vienas
svarbiausių mūsų prioritetų šioje srityje.

Lietuvos strateginis poveikis

Ši bendradarbiavimo saugumo ir gynybos srityje strategija – tai
kryptingas požiūris į nacionalinio saugumo interesus įgyvendinimą per
selektyvų įsitraukimą. Krašto apsaugos ministerijos veikla remiasi požiū-
riu, kad saugumo iššūkiai skirtinguose regionuose tarpusavyje susiję. Tai
ypač akivaizdu matant gilėjančią autoritarinių režimų bendradarbiavimą.

Lietuvos požiūris rodo, kad mažos valstybės, turinčios ribotus iš-
teklius, gali reikšmingai prisidėti prie tarptautinio saugumo. Tam svarbu
tikslingai panaudoti specializuotus pajėgumus ir dalyvauti įvairių for-
matų iniciatyvose. Mūsų įsipareigojimai Indijos ir Ramiojo vandenynų
regione turėtų padėti didinti partnerių atsparumą hibridinėms ir kiber-
netinėms grėsmėms, stiprinti transatlantinę vienybę, plėtoti tvarius gy-

nybinius santykius, įgyti Europos saugumui svarbių žinių, prisidėti prie Lietuvos saugumo interesų užtikrinimo.

Lietuvos veikla šiame regione yra ilgalaikis strateginis įsipareigojimas. Krašto apsaugos ministerija siekia platesnio gynybos diplomatinio atstovavimo, reguliaraus dalyvavimo svarbiausiose regioninėse saugumo iniciatyvose ir išlaikyti patikimo tarptautinio partnerio vardą. Nors pagrindinis dėmesys ir toliau bus skiriamas Europos saugumui ir Rusijos grėsmei, mūsų veikla Indijos ir Ramiojo vandenynų regione ir indėlis į jo stabilumą stiprins, o ne silpnins Lietuvos nacionalinį saugumą. Šia strategija Krašto apsaugos ministerija patvirtina, kad veiksminga saugumo ir gynybos politika reikalauja strateginio grėsmių vertinimo ir vieningų pastangų siekiant apsaugoti bendrus interesus.

Lietuvos Respublikos
krašto apsaugos ministerija